

24

E. 26 num. 66.

1737, 11.

P. 394

DE MARITO
 ADMINISTRATORE
 ET VSVFRVCTVARIO
 BONORVM VXORIS
 ADHVC MINORENNIS
 DISSERIT
 ET
 GENEROSIS AC NOBILISSIMIS
 IVRIVM CVLTORIBVS
 COLLEGIA SVA
 PER SEMESTRE AESTIVVM HABENDA.

INDICIT
 ABRAHAMVS KAESTNERVS
 IVRIVM DOCTOR ET PRACTICVS.

LIPSAE, LITTERIS GABRIELIS TROGII.

DE MARITO
ADMINISTRATORE
ET USUFRUCTUARIO
HONORVM VXORIS
ADHUC MINORENNIS
DISCRET
ET
GENENSIS AC NOBILISSIMIS
IVRVM QVLTORIBVS
COLLEGIA SVA
PER SEPTIEME AESTIVM LAMINA
INSTIT
ABRAHAMVS KASTNERVS
IVRVM DOCTOR ET PRACTICVS
LITTEAE, LITTEAE GABRIELIS DEODORVS

§. I.

De origine dotis variae inter eruditos ortae sunt opiniones. Multis tamen dotis constituendae ratio probabiliter exinde fluxisse videtur, quod contemptum haberi mulierem indotatam, experientia doceret, quodque amor mariti extinguere putaretur, si pro oneribus matrimonii ferendis nil quicquam ipsi concederetur leuaminis. v. STEPH. GVAZZ,

de ciuil. conuersat. L. 3. p. 356.

§. II.

Equidem certissimum est, matrimonia non dotibus sed affectibus consistere, neque dotem ad matrimonii substantiam pertinere, alias quippe sexui muliebri male legibus esset consultum. Quia vero perpauci dantur proci, qui pecuniam amori coniugali non anteponunt, iuxta tritum illud: Geld, Mädchen ich habe dich lieb; et per plures aēs alienum per multos annos contractum, dote sperata exfoluere faciunt, factum etiam exinde, ut pleraque matrimonia, prohdolor! non amore, sed dote tantum congrua hodie contrahantur.

II.

Ne vero proci repulsam ferre cogantur, diuites plerumque se fe iactant, interpositis conciliatoribus variisque aliis mediis, haud raro non adeo laudabilibus, simplicitati puellae laqueos ponunt, donec tandem verbis phaleratis decepta in omnia consentiat, nam

Sponso familiam, characterem, diuitias iactanti,

Vt Monacho pater noster oranti

Et Notario instrumentum conficienti

creditur, v. COCCEIVS *de curiositate legali proficua, concl. 4. in eius volum. l. p. m. 1599.* Huius generis proci parum, quod MARTIALIS canit, curant:

Vxorem quare locupletem ducere nolim,

Quaeritis? vxori nubere nolo meae.

Optime hac de re SYRACID. *cap. XXV. v. 28. et 29.* loquitur: Wenn das Weib den Mann reich macht, so ist da eitel Haddler, Verachtung und grosse Schmach.

§. IV.

Cum itaque talia matrimonia rarissime eueniant felicia, procus non tam pecuniam, quam virtutem in sponsa, et plane nullam puellam quaerere deberet, nisi ipse, quomodo honeste feminam slerē possit, docere queat, quod multis in locis obseruari scimus, sociam quippe sibi tantum, non vero nummos principaliter eligat necesse est. Hinc etiam LYCVRGVS et SOLON. cauerunt, *ut virgines indotatae nubere*: ne propter inopiam aliquae relinquerentur innuptae, et aliae ob diuitias magis, quam ob spectatos mores ab adolescentibus colerentur. v. ANTONII GVIBERTI COSTANI *de dotibus et earum iure* commentarii p. m. 669.

§. V.

Ast, quem in finem haec similiaque adduco? Surdis sane fabula narratur. *Diues omnis quis sit quaerimus, nemo an bonus*. Diuitiae et bona dicuntur secundus sanguis. v. *Gloss & ibi B. ALD in l. aduocari. 14. C. de aduocat. diuers. iud.* Pecunia est lac et succus Reipublicae. v. *MARQVARD. de iure commerc. p. 94.* Pauper itaque virgo, nisi cuidam aliquando facies sit pro dote, non facile nubendi occasionem habebit, et iuxta vulgatum: *vbique iacet*. Diuitem vero communiter quaerunt; Hanc, si inueniunt, admodum formosam, pulchram incomparabilemque credunt, etiamsi haud raro tritum illud applicari possit:

Ranam, putat esse Dianam,

Ceruum, credit esse Mineruam,

Et deforme pecus, iudicat esse decus.

Miser autem procus cui aurum et argentum super omnia, si quaedam de *Amasia* sua ipsi in aurem quasi dicantur, cito responderet:

Nummus honoratur, sine nummis nullus amatur.

Nummus ubi loquitur Tullius ipse tacet.

En modum contrahendi matrimonium plerisque iucundum atque visitatissimum.

§. VI.

Vt itaque malo, quo de §. I. dictum obuiam iretur, tacita consuetudine sensim inductus fuit dotis dandae ritus, et conditio, ex qua deinceps mulieris intererat, ut inciperet, esse dotata, v. *l. 7. §. 3. ff. de condit. & demonstration. l. 5. de iure dot.* Et quoniam successu temporis omnis procus dotem desiderauit, sineque hac difficulter in matrimonium consensit, dotatas autem esse mulieres ad sobolem

fobolem procreandam replendamque liberis ciuitatem, maxime fuit
necessarium *v. l. i. solut. matrim.* lex superueniens tandem consuetudi-
nem introductam adprobauit, vt dos feminis constitueretur, *v. l. 19.*
ff. de R. N. conf. IOACH. HOPPER. *de vera Iurispr. L. X. tit. 2.*

§. VII.

Ne vero mulieres dotibus suis defraudarentur, cum Reipublicae
interit dotes ipsis integras seruari, sua sponte fluit, cauendum etiam
esse a maritis intuitu dotis illatae, hinc vxor ratione dotalium in bonis
mariti, a tempore contracti matrimonii tacitam habet hypothecam,
v. l. vn. §. 1. C. de rei vxor. act. GAIL. *L. II. O. 36. n. 3.* idem obtinet ra-
tione augmenti dotis, *Nou. 97. c. 2.* a die augmenti. *De iure Saxon.*
v. P. II. C. 24 ad eamque CARPZ. alia priuilegia, quae dotis intuitu con-
cessa leguntur, adducere supersedeo, cum illa vbique occurrant.

§. VIII.

Non autem novum est vt ius ciuile et iura hodierna plerorum-
que locorum feminis quoad dotem illatam prospiciant, sed idem iure
Hebraeorum etiam obtinuit. Non iniucundum erit ex SELDENI
vxore Hebraica hac de re quaedam adduxisse. Sic autem ille *L. II. c. 10.*
ex instrumento dotali, quod sponsus sponsae dedit, scribit: *In me*
recipio praestare, in me recipio praestationem totius ipsius dotis etiam et
bonorum, quae secum ipsa sponsa iam attulerit, aut postmodum sibi acqui-
serit, item et dotis incrementi conditionumque qualiumcunque ad dotem
attinentium, nec in me solum, sed etiam in haeredes meos, qui mihi
successerint, et in omnem substantiam meam pretiosiore, possessionesque
meas qualescunque sub coelo; quae siue nunc mihi sunt, siue in posterum
 fuerint, idque siue res fuerint mobiles siue immobiles; quae vniuersa
pignori sunt atque hypothecae doti iam dictae toti ac rebus quas secum attu-
lerit, seu postmodum acqviserit sponsa et incremento dotis, vt exinde
haec praesentur, siue dum superstes fuero, siue postquam sim mortuus,
Quod et de Pallio super humeris meis dictum volo. Quin et obligatio
 omnium rerum, quae supra scribuntur memoranturque implenda non
qua probatio suppetat, deficiatur, seu pro libelli formulae vi, sed iuxta
 vim et effectum omnium libellorum dotalium, qui in usu apud Israelitas,
et secundum id quod receperunt et ordinarunt Rabbini nostri prae memoriae.
Haec SELDENVS. Patet ex his quod etiam apud Hebraeos sponsae
a sponso

a sponso in securitatem dotis illatae oppignorata fuerint omnia ipsius bona mobilia et immobilia.

§. IX.

Quid vero si sponsus bonis, quibus cauere possit, destituatur, quaeritur an sponsa fideiussorem exigere queat? iure ciuili conceptis verbis negatur, *per l. 2. C. ne fideiuss. vel mand. dot. dentur*, addita ratione: *ne causa perfidiae in commutatio eorum generetur*; Mulier scilicet non debet plus extraneo quam marito credere. Ridiculam vero adductam rationem vscat, ac in Germania fideiussores admitti, Ictorum assensu et Praeiuicio *F. I. Helmst. adfirmat ill.* LEYSER. *Spec. ad P. XIII. med. 1. p. m. 134. et spec. 523. medit. 8 p. 870. seq. v. omn.* BEYER *ad P. tit. de fideiuss. post. 7-15.* CARPZ. *P. II. C. 42. def. 17.* GRAEVIUS *Pract. Concl. Lib. II. concl. 48. consid. 1. m. p. 246.* BALDVS *NOVELLVS de dote C. VI. Priuil. 21. p. m. 51. seq.*

§. X.

Vxor igitur quae semel in matrimonium consensit, marito bonorum administrationem, et propter hanc, nec non ob onera matrimonii vsumfructum illatorum ipsi relinquere tenetur id quod in specie de iure nostro Saxonico adserendum. An vero hoc assertum expresso scriptoque iure nitatur, adeo expeditum non est. Adfirmant hoc haud pauci. Ex multis adduco *RAVCHBAR. L. I. qu. 47. n. 32. et CARPZ. P. II. C. 15. d. 25.* qui hunc in finem adlegant *Land-N. Lib. I. Art. 31.* ibi *Wenn ein Mann ein Weib nimmt, so nimmt er sie in sein Gewehr, und alles ihr Gut zu rechter Vormundschaft; L. III. Art. 45.* ibi: *Der Mann ist Vormund seines Weibes, zu Hand, als sie ihm angetrauet wird. et in verb: Das Weib tritt in sein Recht, wenn sie in sein Weite tritt, &c.* per quos textus tamen à tutela ad vsumfructum vix argumtari licebit. Ex verbis vero, *Lib. I. Art. 31.* Mann und Weib, haben nicht gezweyet Gut zu ihrem Weibe &c. ad quae potissimum prouocant id saltem adparet, quod non solus maritus, sed vterque coniugum, vsumfructum omnium bonorum communem habere debeant. Vt propterea perceptio vsusfructus non tam iuri expresso quam consuetudinario adscribendus videatur. *v. BARTH. de marito vsufructuario Saxonico Cap. II. §. I.*

XI.

Vtrum vero etiam hic vsusfructus marito, qui minorem uxorem duxit competat, an potius ex manibus curatoris aetatis illum percipere debeat, nuper tandemmodo coram *Praetorio Lipsiensi* controuersum

trouerfum. Curator minorennis suae maritalatae potissimum vrgebat, bona sua hypothecae adhuc subiacere donec liberatus esset, hinc ipse vsumfructum etiam ex aedibus, quas vxor minorennis possidebat, percipere intendebat, proptereaque a iudice, praeceptum de non soluenda mercede ad conductores aedium, petebat. Reus vero praepriis ad textus iuris Prouincialis, §. *praec* adductos, prouocabat sibi que per eos et administrationem et vsumfructum competere, adferebat. Vtraque tandem parte satis audita, *Inclytus Scabinatus Lipsiensis* in causa R. W. in Vormundschaft Christianen D. G. Klägers, contra Fr. G. (*maritum fil.*) beklagten, *Mens. Iun. 1736.* sequentem in modum pronuntiabat: Daß Klägers Suchen, weil Beklagter von seines Ehe-Weibs Vermögen legitimus administrator ist, auch in §. 30. der Leipziger Vormundschafts-Ordnung klar versehen, was ein Vormund derer Pfleg-befohlenen, welche sich in Ehestand begeben, und daselbst unter der Münd- und Unmündigkeit des verheyratheten Theils kein Unterschied gemacht wird, zu praectiren schuldig ist, alhier auch auf seine Caution, weshalber aber besondere Ursachen zu exprimiren gewesen, nicht angefraget worden, angebrachter maassen nicht statt hat.

XII.

Aliud autem dicendum et marito vsumfructus non concedendus, si male administret v. g. onera matrimonii non sustineat, tributa, vel etiam vsuras de forte, Paraphernalibus forte inhaerente, non exsoluat &c. v. RICHTER *de Success. ab Intest. Sect. 4. membr. 1. n. 9.* item, si bonis cedat &c. Hinc in dicta causa, leueratione à curatore aetatis interposita, *inclyta Fac. Iur. Lips. Mens. Dec. anni praeteriti*, sequentem tulit sententiam: Nummehro in Ansehung, daß Kläger *fol. 121.* beklagten üble *administration* einiger massen beygebracht, (*tributa sc. a marito soluta non erant*) vornehmlich aber, weil er, besage beygelegten *Fasciculus* selbst bonis cediret, aus denen Acten so viel zu befinden, daß Klägers Suchen statt hat, derowegen demselben auch fernerhin die *administration* seiner Pfleg-befohlenen Vermögens zu überlassen, und das *fol. 2.* gefuchte Verboeth (*de non soluenda a conductoribus mercede*) mit zu theilen.

§. XIII.

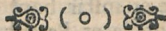
Ex dictis, pauperi marito, illi etiam qui minorennem duxit vxorem, administrationem et vsumfructum rerum illatarum competere adparet, modo bene et instar boni patrisfam administret. De distinctione inter bona dotalia et Paraphernalia quaedam adducere chartae augustia non permittit, proptereaque L. B. ad BARTHII disertatiō

2
fertationem §. 10. citat. et ZIGLERVM de iure dotium, in eius Volum.
p. 910. seq. ablego.

Restat igitur vt id, cuius rei gratia haec praemisi, paucis expediam, i. e. vt Generosis ac Nobilissimis iurium Cultoribus collegia mea, quae per semestre hoc aestiuum sum habiturus, indicem. Sunt autem sequentia.

- I. COLLEGIVM ELABORATORIO PRACTICVM, in quo singula membra, scripta quae pro indole processus requiruntur, proprio Marte conficiunt, quae deinde tam quoad fundamenta iuris, quam stilum curiae accurate examinantur, ordiari. Hora VII. - VIII.
- II. PANDECTALE, in LVDOVICI DOCTRINAM PANDECTARVM, inchoabo, Hora IX. - IX.
- III. INSTITVTIONALE, in ipsum institutionum imperialium textum, adhibita tamen melioris explicationis gratia, Synopsi Menckeniana, de nouo aperiam, Hora X-XI.
- IV. STRYKII EXAMEN IVRIS FEVDALIS, enucleabo Hora II-III.
- V. IVS CAMBIALE, iuxta propria praecepta, quae ad describendum communicantur, tradam, Hora III-IV.
- VI. PRAEPARATORIO PRACTICVM, iuxta delineationem Processus a me editam, diebus 5 et 6, praelegam. Hora IX-X.
- VII. REPETITIONI consuetae die 7, et EXERCITIO DISPVTATORIO, die 8 vacabo. Hora XI-XII.

Initium dictorum collegiorum finitis Nundinis solennioribus, die XXVII. Maii, sum facturus, singula autem, solis Pandectis exceptis, Numine Diuino annuente, per semestre instans, absolueri decreui. Quibus itaque vni vel alteri interesse placet, illos vt Nundinis pendentes me adeant, atque de methodo mecum communicent humanissime inuito; in adeundo enim facilem, et in tradendis disciplinis candidum, in promissis vero seruandis, strenuum me omnes inuenient. Dabam Lipsiae e Musaeo, Dominica Quasimodogeniti. A. R. S. clo Io cc XXXVII.

Leipzig, Diss., 1737 A-C

VD 18

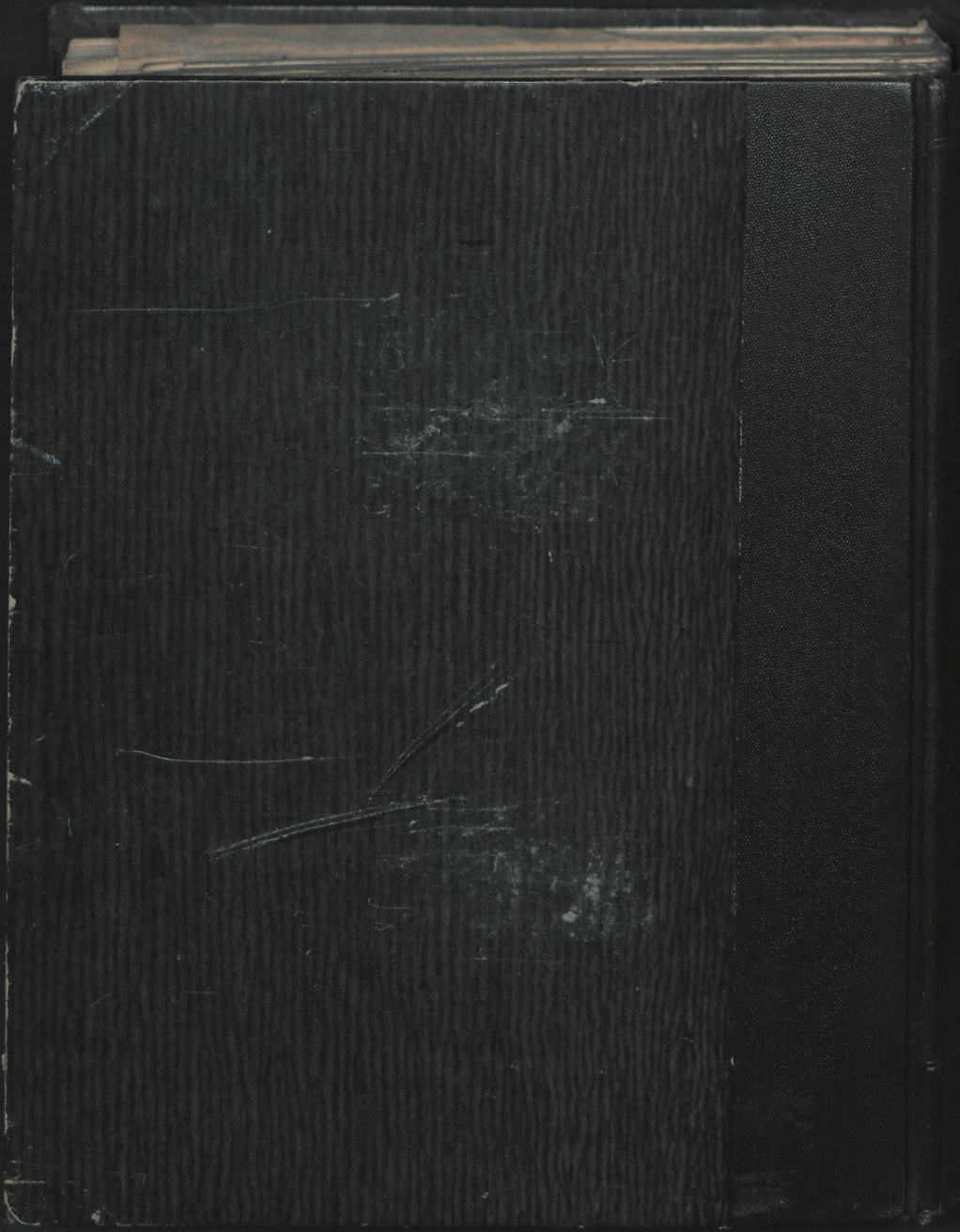
ULB Halle
007 541 872

3

5b

E. 26 num. 66.

24

1737, 11.

DE MARITO
ADMINISTRATORE
ET VSVFRVCTVARIO
BONORVM VXORIS
ADHVC MINORENNIS

DISSERIT
ET
GENEROSIS AC NOBILISSIMIS
IVRIVM CVLTORIBVS
COLLEGIA SVA
PER SEMESTRE AESTIVVM HABENDA.

INDICIT
ABRAHAMVS KAESTNERVS
IVRIVM DOCTOR ET PRACTICVS.

LIPSIÆ, LITTERIS GABRIELIS TROGII.

